

schlagen auf, — *an, klopfen auf* Nir. 3, 10. (पुत्रम्) लालपेत्पञ्चवर्षाणि दश-
वर्षाणि ताडयेत् *ŚĀN.* 11, 12. शिष्यार्थं ताडयेत् तो *M.* 4, 164. न ताडयेत्पाना-
पि 169, 166, 11, 205. पुत्रं शिष्यं च ताडयेत् *JĀN.* 1, 155. *DRAUP.* 9, 3. *MBh.*
13, 4562. *ÇĀK.* 73, 2. स तथा (गद्या) भूयस्ताडयन् *Bhāg.* P. 3, 19, 10. ताडयि-
त्वेव पादेन पुत्रवसमुर्वशी *R.* 3, 34, 22. पादेन — यस्ताडयते *AMAR.* 52. ता-
डितः — भूभुजा *PAÑĀT.* 1, 100. *HIT.* 32, 9. ताडयामास शवं पाणितलेन *VID.*
87. ताडयेच्च सिराः *SUÇR.* 1, 273, 15. ताडयेत्तलोरेणम् 211, 6. कृद्यं मुष्टि-
भिरिव ताडयते *BHART.* 1, 82. तस्याः कपोलौ ताडितौ *VER.* 9, 12. एका वा-
मज्ञङ्गायां त्रिप्रलेन ताडिता 14, 3. कनौ तताडेन्द्रमधामरेभम् *Bhāg.* P. 6, 12,
4. वामं पार्श्वमताडयत् *MBh.* 4, 2081. आत्मशिरस्ताडयन् *PAÑĀT.* 96, 19.
वधं प्राप्ते मृत्योः पितरि — प्रुचलं तप्यते भृशमुद्रताडं जडधियः *PRAB.* 93, 10.
गिरिं कोलाकलं तं तु पदा वसुरताडयत् *MBh.* 1, 2368. स्तम्भं तताडातिव-
लः स्वमुष्टिना *Bhāg.* P. 7, 8, 15. गार्हतां मरुषा निपानसलिलं प्रैर्मुञ्ज-
स्ताडितम् *ÇĀK.* 39. जर्जरवेशेन — भिन्नापात्रं ताडयति *PAÑĀT.* 117, 7. *HIT.*
27, 15. ताडिताधराः — प्रथमोदविन्दवः *KUMĀRAS.* 5, 24. समुद्रमध्ये नैः पू-
र्या ताडिता मारुतेरथा *R.* 5, 26, 12. तावदेव कृतिनामपि स्फूर्त्येष निर्मल-
विवेकदोषकः । पावदेव न कुरङ्गचतुषां ताडयते चपललोचनाञ्चलैः ॥ *BHART.*
1, 55. *mit Pfeilen auf Jmd losschlagen* so v. a. *treffen, verwunden*: शरैः ।
अवार्यैः पञ्चभिर्गार्हं मयमभस्यताडयत् *MBh.* 1, 5302. 5, 7219. 6, 3614.
ARĀ. 3, 21. 23. 27. *DAÇ.* 1, 36. वनासि तेन (अस्त्रिणा) ताडितः *RAGH.* 3, 61, 11,
20. *MĀRK.* P. 21, 37. *VER.* 7, 4. ब्रण्णस्ताडयते *die Wunde klopft* *SUÇR.* 1, 263,
15. — 2) *ein musik. Instrument schlagen, spielen*: ताडयामात्र भेरी *HA-*
RIV. 15092. ताडयमानासु भेरीषु मृदङ्गेष्वनकेषु च *MBh.* 6, 4995. डण्डभिः
— मुकुर्मुकुर्ताडयत् 14, 2546. 13, 926. *PAÑĀT.* 21, 11. *BHART.* 17, 7. *TRIK.*
1, 1, 119. ताडितेषु तूर्येषु *VARĀH. BH.* S. 45, 61. संगीतवीणा इव ताडयमानाः
MĀKĪH. 92, 15. वितलीरिव ताडयमाना *KUMĀRAS.* 1, 46. — 3) in der *Astr.*
anstossen an, berühren so v. a. *theilweise verfinstern*: ताडयेद्यदि (शशा-
ङ्कः) च योगतारकामावृणोति वपुषा यदापि वा *VARĀH. BH.* S. 24, 34. —
4) *multiplizieren*: ताडित *am Ende eines comp. multipliziert* *SŪBJAS.* 11,
10. षष्ठि° 12, 79. — *Vgl.* ताड *u. s. w.*

— अग्नि 1) *gegen Etwas schlagen*, — *stossen, zerstoßen, verwunden*:
स चापि तं तोमरेणा जत्रुदेशे ऽभ्यताडयत् *MBh.* 7, 531. रावणेन — शन्धोर-
स्यभिताडितः *R.* 6, 83, 7. मर्मस्वभिताडितेषु *SUÇR.* 1, 95, 12. मांसमर्मपयमि-
ताडितः 13, 353, 15. वामेश पदिरभिताडयतो (अश्याः) मक्लीम् *VARĀH. BH.* S.
92, 10. एवं नृषांसया भूयो वाक्शरैरभिताडितः *R.* 2, 36, 13. 63, 1. — 2) in
der *Astr.* *grösstentheils verfinstern*: उत्काभिताडितशिवः शिबी शिवः
शिवतरो ऽभिरुष्टः *VARĀH. BH.* S. 11, 62. *Sch.* zu 12, 23.

— अत्र *nach unten schlagen*: विद्युद्वताडयति *Nir.* 3, 11.

— आ *Jmd auf* — (*loc.*) *schlagen*: आसन्नकाष्ठपडेन शिरसि तमा-
ताडयत् (अताडयत्?) *PAÑĀT.* 235, 23.

— परि *berühren*: मोदकैः (d. i. मा उदकैः) — परिताडय माम् *KA-*
THĀS. 6, 114.

— प्र *niederschlagen*: लगुडप्रकरैस्तथा कृतो यथा प्रताडितो भूषे प-
तितः *PAÑĀT.* 249, 8. स तम् — इषुभिः — पराभिनत् । स विव्यथे ऽत्यर्थ-
मरिप्रताडितो यथातुरः पित्तकफानिलञ्चरैः ॥ *MBh.* 8, 4693.

— प्रति *widerschlagen*: ताडितः प्रतिताडयेत् *MBh.* 13, 4562.

— वि *zerschlagen, zurückschlagen*: वि शत्रून्ताडिक् (ताडि *AV.* VS.
TS.) वि मधौ नुदस् *RV.* 10, 180, 2. *schlagen gegen* (*loc.*): मन्थरकं चर-

णाभ्यामादाय — मस्तकोपरि धामयित्वा तस्यास्त्रिस्तन्या कृद्ये व्यताडय-
त् *PAÑĀT.* 263, 8. *zerschlagen, verwunden*: शिखण्डिनं वापागणैः स्कन्ध-
देशे व्यताडयत् *MBh.* 8, 1067. 1, 8273.

— सम् 1) *schlagen, Jmd einen Schlag versetzen, mit einem Geschoss*
treffen: गद्या केशवं समताडयत् *MBh.* 7, 3401. 10, 377. परिधेनापि दैतेयो
जयत्तं समताडयत् *HARIV.* 8135. जत्रुदेशे समासाथ विकर्षां समताडयत् (शरै-
ण) *MBh.* 6, 4130. 4133. *R.* 6, 36, 19. उदरं संताड *sich auf den Leib*
schlagen *Schol.* zu *PRAB.* 93, 10. — 2) *ein musik. Instrument schla-*
gen: भेरीश्च समताडयत् *MBh.* 6, 2506. — *Vgl.* संताड.

2. तड्, ताडयति *leuchten oder sprechen* *DRĀUP.* 33, 126.

तडग *m.* = तडग *Dvirūpak.* im *ÇKDr.*

तडौक *Uṇ.* 4, 15, *Sch.* m. n. *SIDDH.* K. 249, a, 1. 1) *m.* = तडग *ÇANDAR.*
im *ÇKDr.* *VJUTP.* 103. *Nach dem Sch.* zu *H.* 1094 ist dieses auch die *Lesart*
in *AK.* 1, 2, 3, 27, wo unsere Ausgaben तडग haben. — 2) *f.* आ *a) Schlag*
(*vgl.* 1. तड्. — *b) Ufer* (*vgl.* तट) *UṇĀDIS.* im *Saṅkshiptas.* *ÇKDr.* — *c)*
Glanz *UgÉVAL.* zu *UṇĀDIS.* 4, 15.

तडाकिन् (von तडाक) *adj. mit Teichen, Seen versehen*: एषा पम्पा शि-
वजला कंसकारण्डवायुता । ऋष्यमूकस्य शैलस्य संनिकर्षे तडाकिनी ॥ *MBh.*
3, 16088.

तडग (= तडाक) *m. n. gaṇa* अर्थर्चादि zu *P.* 2, 4, 31. *TRIK.* 3, 5, 13. 1)
m. n. Teich, See *AK.* 1, 2, 3, 27. *H.* 1094. *MD.* g. 34. पुष्करिणीकूपतडा-
गानाम् *ÇĀKĪH.* *GRH.* 5, 2. *M.* 4, 203. 7, 196. 8, 248. 262. 264. 9, 279. 281.
11, 61. *JĀN.* 3, 287. *MBh.* 1, 7591. 3, 2408. 2533. 6, 3569. 12, 1492. 13, 2973.
fgg. *R.* 6, 75, 16. 88, 3. *SUÇR.* 1, 169, 12. 206, 15. *PAÑĀT.* II, 157. *VER.* 6, 19.
GIt. 11, 27. *Nirgends m.* — 2) *m. n. Falle* *MD.*

तडागवत् (von तडाग) *adj. mit Teichen versehen, m. (sc. देश) eine*
solche Gegend *MBh.* 13, 2973.

तडाघात *m. ein Schlag mit dem Elefantensrüssel* *Sch.* zu *KUMĀRAS.*
im *ÇKDr.* — Wohl eine falsche Form für ताडाघात (ताड + घाघात):
तडि *UgÉVAL.* zu *UṇĀDIS.* 4, 117.

तडित् (von तड्) *Uṇ.* 1, 98. 1) *f.* *Blitz* (तडित् = वधकर्मन् *NAIG.* 2, 19)
Nir. 3, 10. 11. *AK.* 1, 1, 3, 11. *H.* 1104. *SUÇR.* 1, 113, 18. 2, 316, 21. *MBh.*
75. *RAGH.* 6, 65. *VARĀH. BH.* S. 24, 13. *fgg.* 29, 9. 45, 20. तडिहताः *RT.* 2,
20. तडिहोवासा *BHART.* 3, 65. तडित्सादामनी *Bhāg.* P. 1, 6, 28. तडिहाम्
adj. 12, 8. *Am Ende eines adj. comp.* तडित *VER.* 4, 20. — 2) तडित् und
तडित् *adv. anstossend, nahe* *NAIG.* 2, 16. *Nir.* 3, 11. हरे चित्सत्कि-
द्विवाति रोचते *RV.* 1, 94, 7. या नै हरे तडितो या अरितयो ऽभि सति
2, 23, 9.

तडित्कुमार (तडित् + कुमार) *m. pl. Bez. einer Klasse von Göttern* *bet*
den Gāina, die zu den Bhavanapati gezählt werden, H. 90.

तडित्प्रभा (तडित् + प्रभा) *f. n. pr. einer der Mütter im Gefolge von*
Skanda *MBh.* 9, 2635.

तडित् (von तडित्) *adj. mit einem Blitzstrahl versehen, einen Blitz-*
strahl entlassend, von Wolken *R.* 5, 40, 4. *VIKR.* 14. *VARĀH. BH.* S. 31,
17. तडितनीम् — शरदम्बुदसंकृतिम् *KIR.* 5, 4. *m. Wolke* *AK.* 1, 1, 3, 8. *H.*
164. *Nach ÇKDr.* als Synonym von मेघ *Wolke* (*vgl.* *AK.* 2, 4, 5, 25) auch
eine Art Cyperus (*मुस्तक*).

तडिर्भ (तडित् + गर्भ) *m. eine Wolke, die Blitze mit sich führt, ÇVR-*